

параметара утврђују висину таксе, односно уведу порез или неку другу врсту накнаде на нивоу јединице локалне самоуправе. У сваком случају то не може бити порез, такса или накнада за коришћење средстава за рад и то посебно оних средстава путем којим се обезбјеђују елементарни услови за нормалан живот грађана. Управо је то случај када су у питању привредни субјекти који обављају дјелатност од јавног интереса и значаја без којих нормалан живот не може функционисати, а то су дјелатности из области снабдијевања енергијом (електрична енергија, плин, вода, гријање и сл.), телекомуникације, кабловска телевизија и бежични интернет, те ПТТ услуге, са подземним и надземним инсталацијама из ових области.

Висина накнаде у оспореним одредбама Одлуке је прописана без видљивог објективног почетног критерија. Уставни суд Федерације посебно истиче да комунална накнада прописана оспореним одредбама Одлуке има карактер пореза на средства за рад и у домену је фискалне политике, а у овом случају и електроенергетске политике за коју је искључиво надлежна Федерација Босне и Херцеговине. Управо слиједом напријед изложеног, у овом сегменту, јединице локалне самоуправе морале би да поведу рачуна о наведеном и да успоставе систем наплате накнада и такси који неће бити произвољан и без икаквих ограничења, нити ће се претворити у "парафискални" порезни намет, него ће водити рачуна првенствено о једнакости пред законом свих који на њиховом подручју обављају дјелатност, а имајућу у виду надлежности јединица локалне самоуправе.

На основу свега изнесеног, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Ову пресуду Уставни суд Федерације је донио у саставу: Александра Мартиновић, председница Суда, др сц. Ката Сењак, Весна Будимир, Мирјана Чучковић, Мирко Милићевић, проф. др Един Муминовић, Бранимир Орашанин, Ајша Софтић и др сц. Ален Талетовић, судије Суда.

Председница

Број У-28/23
18. јануара 2024. године
Сарајево

Уставног суда Федерације
Босне и Херцеговине
Александра Мартиновић, с. р.

Уставни суд Федерације Босне и Херцеговине одлучујући о захтјеву Премијера Федерације Босне и Херцеговине за утврђивање уставности одредби члана 6. став 1. тачка 6. у дијелу који гласи "трафостанице" и тачке 7. истог члана, те члана 32. став 1. тачка 1. Одлуке о комуналној накнади, на основу члана IV.C.3.10.(2) д) Устава Федерације Босне и Херцеговине, на сједници без јавне расправе, одржаној дана 18.1.2024. године, донио је

PRESUDA

Утврђује се да одредбе члана 6. став 1. тачка 6. у дијелу који гласи "трафостанице" и тачка 7. истог члана, те члан 32. став 1. тачка 1. Одлуке о комуналној накнади ("Службени гласник Опćине Посушје", бр. 7/12 и 11/16), нису у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

Пресуду објавити у "Службеним новинама Федерације БиХ" и "Службеном гласнику Опćине Посушје".

Образложење

1. Подносилац захтјева и предмет захтјева

Премијер Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: подносилац захтјева) поднео је број: 01-02-161-5/23 од 23.6.2023. године, поднио је Уставном суду Федерације Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Уставни суд Федерације) захтјев за утврђивање уставности одредби члана 6. став 1. тачка 6. у дијелу који гласи "трафостанице" и тачке 7. истог члана, те члана 32. став 1. тачка

1. Одлуке о комуналној накнади (у даљем тексту: оспорене одредбе Одлуке).

2. Странке у поступку

У складу са чланом 39. став 1. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", бр. 6/95 и 37/03) странке у овом уставносудском поступку су: подносилац захтјева и Опćинско вјеће Опćине Посушје као доносилац оспорених одредби Одлуке.

3. Битни наводи захтјева

Подносилац захтјева наводи да оспорене одредбе Одлуке нису у складу са одредбама члана II.A.2.(1) c) Устава Федерације Босне и Херцеговине, којима је прописано да сва лица на територији Федерације Босне и Херцеговине уживају једнакост пред законом. Анализирајући оспорене одредбе Одлуке закључује да је евидентно да јединица локалне самоуправе различито поступа према привредним субјектима, односно издваја поједине привредне субјекте и за њих утврђује другачији поступак код одређивања обавезе плаћања комуналне накнаде. Истиче да је различито регулисање питања комуналне накнаде у односу на дјелатност коју обавља правно лице, односно издвајање власника и корисника подземних и надземних инсталација суштински дискриминаторно поступање према одређеним привредним субјектима, нарочито оним који се баве дјелатношћу пријеноса електричне енергије и дјелатношћу дистрибуције електричне енергије јер, су то дјелатности од стратешког државног интереса. Такође, истиче да је дискриминаторно различито обрачунавање накнаде према напону или снази видљиво из оспореног члана 32. став 1. тачка 1. Одлуке о комуналној накнади (у даљем тексту: Одлука). Наводи да је други критериј који се препознаје у оспореном члану 6. став 1. тац. 6. и 7. Одлуке врста објекта, за коју сматра да не може бити релевантан критериј, те да исти није у складу са ставом Уставног суда Федерације исказаном у Пресуди број: У-32/15 од 18.5.2016. године у којој су набројани релевантни критерији, а нити један од њих није врста објекта. Истиче да правна лица која имају нисконапонску електромрежу, надземне и подземне далеководе и трафостанице, већ у поступку изградње плаћају одговарајуће таксе и накнаде, на што је указао Уставни суд Федерације у Пресуди број: 13/20 од 13.10.2021. године. Подносилац захтјева сматра, да Одлука ставља у повољнији правни положај и пружа различит правни третман за једну категорију обавезника, док другу категорију правних лица, која заправо не би требала бити одређена као обавезници, третира на битно другачији и неповољнији начин, иако за такво поступање у конкретном случају не постоји објективно, разумно, нити на закону засновано оправдање. У прилог својим наводима подносилац захтјева цитира дијелове образложења из Пресуде Уставног суда Федерације број: У-11/22 од 15.9.2022. године ("Службене новине Федерације БиХ", број: 80/22), те наводи као релевантну судску праксу и пресуде овог суда бр. У-17/20 од 13.10.2021. године ("Службене новине Федерације БиХ", број 92/21), У-18/20 од 13.10.2021. године ("Службене новине Федерације БиХ", број: 93/21) и др.

Имајући у виду све напријед наведено, подносилац захтјева предлаже да Уставни суд Федерације донесе пресуду којом ће утврдити да оспорене одредбе Одлуке нису у сагласности са Уставом Федерације Босне и Херцеговине.

4. Битни наводи одговора на захтјев

У складу са чланом 16. Закона о поступку пред Уставним судом Федерације Босне и Херцеговине, Уставни суд Федерације је актом број У-28/23 од 21.7.2023. године затражио од Опćинског вјећа Опćине Посушје да као друга страна у поступку, достави одговор на захтјев подносиоца.

Опćинско вјеће Опćине Посушје је доставило одговор на захтјев у коме наводи да у потпуности оспорава захтјев. Потом цитира чл. 2., 8., 33. и 34. Закона о принципима локалне самоуправе у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације

BiH", br. 49/06 i 51/09, u daljem tekstu: Zakon o principima lokalne samouprave) i član 9. st. 3. i 4. Evropske povelje o lokalnoj samoupravi. Nadalje, citira član 24. stav 2. Zakona o komunalnim djelatnostima ("Narodne novine Zapadnohercegovačkog kantona", broj: 9/13) i navodi da je isto propisano Odlukom jer, postoji zakonska obaveza općine da svojim propisom reguliše tačno navedene obaveznike plaćanja komunalne naknade. Dalje ističe, da je svrha plaćanja komunalne naknade participiranje njenih obaveznika u troškovima finansiranja komunalnih djelatnosti taksativno nabrojanih u članu 24. stav 1. Zakona o komunalnim djelatnostima, i to: odvod atmosferskih voda, održavanje čistoće u dijelu koji se odnosi na čišćenje javnih površina, održavanje javnih površina, održavanje nerazvrstanih cesta, održavanje grobalja i javne rasvjete, te da se uopće ne radi o oporezivanju imovine. Navodi, da Općinsko vijeće Općine Posušje ni u jednom dijelu odredbi Odluke nije prekoračilo mjerila i kriterije utvrđene Zakonom o komunalnim djelatnostima, te da se ne može govoriti o neravnopravnom položaju preduzeća "Elektroprijenos BiH" a.d. Banja Luka u odnosu na ostale subjekte, a koji je u samom zahtjevu deklarisan kao nosilac "državnog monopola" za prijenos električne energije. Ističe, da je sasvim osnovan različit obračun u odnosu na ostale obaveznike jer se ovde radi o drugačijoj jedinici mjere za obračun naknade, odnosno jedinici za dužinu umjesto jedinici za površinu. Isto tako ističe, da je sasvim osnovan različit obračun i unutar elektroenergetskih vodova jer su zavisno od napona različiti i zaštitni pojasi-zone sigurnosti koji se propisuju u cilju zaštite ljudi, imovine, objekata i opreme a sve u skladu sa Pravilnikom o zonama sigurnosti nadzemnih elektroenergetskih vodova nazivnog napona od 110 KV do 400 KV.

Također, ističe da je Odluka zasnovana na odredbama Zakona o principima lokalne samouprave i Zakona o komunalnim djelatnostima, da su osporene odredbe Odluke u skladu sa višim pravnim aktima i da u pravnom sistemu Federacije Bosne i Hercegovine ne postoji drugi izvor finansiranja komunalnih djelatnosti.

5. Relevantno pravo

A. Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član II.A.2.(1) c)

Federacija će osigurati primjenu najvišeg nivoa međunarodno priznatih prava i sloboda utvrđenih u dokumentima navedenim u Aneksu ovog ustava. Posebno:

- (1) Sva lica na teritoriji Federacije uživaju prava na:
  - c) jednakost pred zakonom.

Član IV.C.3.10.(2). d)

- (2) Ustavni sud:
  - d) na zahtjev premijera, ili kantona, utvrđuje da li neki predloženi ili usvojeni propis koje je donijelo neko tijelo kantonalne, gradske ili općinske vlasti u skladu sa ovim ustavom.

Član VI.4. c)

Općinsko vijeće:

- c) donosi druge propise u izvršavanju općinskih nadležnosti.

Amandman VIII

na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine

Član III.1. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine mijenja se i glasi:

U isključivoj su nadležnosti Federacije:

- d) donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije.

B. Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br. 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22)

Član 13. stav 1. tačka c) i stav 4.

Učešće jedinica lokalne samouprave u ostalim javnim prihodima

Pored udjela u raspodjeli prihoda iz člana 6. ovog Zakona, jedinicama lokalne samouprave pripadaju i drugi javni prihodi kako slijedi:

- c) naknade i takse u skladu sa propisima jedinica lokalne samouprave;

Općinska vijeća donose propise kojima se utvrđuje visina naknada po osnovu korištenja i uređenja zemljišta, kao i visina drugih naknada, novčanih kazni i taksi u njihovoj nadležnosti.

C. Zakon o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine

("Službene novine Federacije BiH", br. 49/06 i 51/09)

Član 8. stav 3. alineja 20.

U vlastite nadležnosti jedinice lokalne samouprave posebno spadaju:

- donošenje propisa o porezima, naknadama, doprinosima i taksama iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave.

Član 13. stav 1. i stav 2. alineja 4.

Organ odlučivanja jedinice lokalne samouprave je općinsko vijeće u općini, a gradsko vijeće u gradu (u daljem tekstu: vijeće).

Vijeće u okviru svojih nadležnosti:

- donosi propise o porezima, taksama, naknadama i doprinosima jedinice lokalne samouprave u skladu sa zakonom.

Član 36.

U zakonom propisanim okvirima, jedinice lokalne samouprave donose propise o naknadama i taksama, kao i provedbene propise o oporezivanju.

Član 37. stav 1. tačka a) alineje 1. i 2.

Jedinicama lokalne samouprave pripadaju prihodi:

- a) vlastiti prihodi:
  - porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom,
  - lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u skladu sa zakonom.

D. Odluka o komunalnoj naknadi

("Službeni glasnik Općine Posušje", br. 7/12 i 1/16)

Član 6. stav 1. tačka 6. u dijelu koji glasi "trafostanice" i tačka 7. - **osporena odredba**

Komunalnu naknadu plaćaju vlasnici ili korisnici:

6. objekata otvorenog tipa (kao što su skladišta, stovarišta, tržnice, **trafostanice**, bazne stanice, odašiljači i drugi slični objekti) i

7. objekata linijskog tipa

Član 32. stav 1. tačka 1. - **osporena odredba**

Komunalna naknada za objekte linijskog i mrežnog tipa, te objekte koji se iskazuju po snazi, utvrđuje se u mjesečnom iznosu na sljedeći način:

1. Za linijske objekte, kao što su podzemni ili nadzemni niskonaponski vodovi, srednje i visokonaponski prijenosni elektro vodovi koji se iskazuju po naponu u kV, te objekte koji se iskazuju po snazi (trafostanice u kVA i transformatorska postrojenja u MVA) komunalna naknada utvrđuje se u mjesečnom iznosu prema naponu ili snazi objekata i ostalim parametrima kako slijedi:

Red. broj	Vrsta objekta	Napon ili Snaga	Jedinica mjere	Komunalna naknada
1.	Visokonaponski prijenosni vodovi	400 kV	1 km (L)	200,00 KM
2.	Visokonaponski prijenosni vodovi	220 kV	1 km (L)	150,00 KM
3.	Visokonaponski prijenosni vodovi	110 kV	1 km (L)	100,00 KM
4.	Srednje naponski vodovi nadzemni	35 kV	1 km (L)	75,00 KM
5.	Srednje naponski vodovi nadzemni	10 kV	1 km (L)	50,00 KM
6.	Srednje naponski vodovi podzemni	10 kV	1 km (L)	50,00 KM
7.	Niskonaponski vodovi nadzemni	0,4 kV	1 km (L)	5,00 KM
8.	Niskonaponski vodovi podzemni	0,4 kV	1 km (L)	10,00 KM
9.	Transformatorsko postrojenje, Posušje	20 MVA 110/35/10(20) kV	1 objekt	500,00 KM
10.	Transformatorske stanice	Do 250 kVA	1 objekt	30,00 KM
11.	Transformatorske stanice	Od 250 do 630 kVA	1 objekt	60,00 KM
12.	Transformatorske stanice	Preko 630 kVA	1 objekt	100,00 KM

6. Sudska praksa Ustavnog suda Federacije

Presude br. U-17/20 od 13.10.2021. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj: 92/21), U-13/20 od 13.10.2021. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 97/21) i U-34/21 od 30.3.2022. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 32/22) i dr.

7. Činjenično stanje i stav Ustavnog suda Federacije

Nakon analize navoda iz zahtjeva i preciziranog zahtjeva, odgovora na zahtjev, osporenih odredbi Odluke, relevantnih pravnih propisa, uspostavljene ustavnosudske prakse, utvrđeno je sljedeće:

Podnosilac zahtjeva je u skladu sa odredbom člana IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, lice ovlašteno za podnošenje ovog zahtjeva za utvrđivanje ustavnosti.

Općinsko vijeće Općine Posušje je na sjednici održanoj dana 21.9.2012. godine donijelo Odluku, čije se odredbe osporavaju u ovom ustavnosudskom predmetu.

Ustavni sud Federacije, a na što i podnosilac zahtjeva ukazuje, utvrdio je da je obaveza plaćanja komunalne naknade propisana osporenim odredbama Odluke usmjerena na pravna lica koja vrše tačno određenu djelatnost (distribucija i snabdijevanje električnom energijom korištenjem trafostanica, podzemnih i nadzemnih instalacija (dalekovoda) u svrhu prijenosa električne energije), u konkretnom slučaju na "Elektroprenos – Elektro-prijenos BiH" a.d. Banja Luka. Takva pravna lica obavljaju djelatnost od javnog interesa, čije vršenje iziskuje korištenje složene tehničke infrastrukturne opreme, uređaja i instalacija, pa je u tom pogledu podložno tehničkim, ali i pravnim standardima, te obavezi plaćanja posebnih naknada utvrđenih propisima na nivou Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine. Očigledno da se u ovom ustavnosudskom predmetu radi o djelatnosti čije obavljanje iziskuje razmještanje ogromnog broja uređaja i instalacija u prostoru, pri čemu su svi uvezani u jedinstven sistem. Takav sistem nadilazi općinske, kantonalne i entitetske granice i iziskuje pravnu regulaciju sa najvišeg nivoa, u ovom slučaju državnog i entitetskog, odnosno federalnog. Da bi taj sistem bio u stanju kontinuirano ostvarivati svoju funkciju u skladu sa strogim zahtjevima propisanim domaćim i međunarodnim pravnim i tehničkim standardima, on mora biti iznad, odnosno izvan partikularne pravne regulacije na nivou jedinica lokalne samouprave, izuzev onih propisa koji se neposredno odnose na pribavljanje dozvole za građenje elektroenergetskih objekata,

odnosno postavljanje nadzemnih i podzemnih instalacija na lokalnom zemljištu. Pored toga, objekti za snabdijevanje i prijenos električne energije predstavljaju jedan od osnovnih i najvažnijih uslova za uređenje građevinskog zemljišta, te zapravo čine komunalnu infrastrukturu.

Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud Federacije je u Presudi broj U-17/20 od 13.10.2021. godine, kao i drugim presudama, precizirao svoje stanovište u pogledu sve učestalijeg propisivanja općinskih naknada i taksi za korištenje uređaja, opreme i instalacija koje služe za snabdijevanje energijom, te pružanje telekomunikacijskih usluga kao što su PTT usluge, fiksna i mobilna telefonija, pristup internetu, kablovska televizija i tome slično. Konstatovano je da nametanje ovakvih naknada, koje se u pravilu naplaćuju po komadu uređaja i opreme ili dužini podzemnih i nadzemnih instalacija i to periodično, gubi karakter jednokratne naknade koju obaveznik plaća na ime neke usluge od strane državnog organa i poprima karakter parafiskalnog nameta kojim se periodično zahvata u imovinu odnosno dohodak obaveznika i to po stopi koja se utvrđuje proizvoljno, na bazi anticipiranog dohotka koji ostvaruju privredni subjekti koji obavljaju djelatnost u pomenutim oblastima. Uz to su predmet ovakvog oporezivanja pod nominacijom komunalne naknade ili komunalne takse sredstva za rad privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost od posebnog javnog interesa.

U osporenim odredbama Odluke evidentno je da je kao kriterij za određivanje visine komunalne naknade određena djelatnost. Vrsta djelatnosti, prema utvrđenoj sudskoj praksi ovog suda, ne može biti kriterij za propisivanje komunalne naknade, jer je korištenje tog kriterija protivno ustavnoj garanciji jednakosti pred zakonom, što je propisano u članu II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Amandmanom VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno članom III. 1. tačka c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano je da su u isključivoj nadležnosti Federacije donošenje propisa o finansijama i finansijskim institucijama Federacije i fiskalna politika Federacije. Na osnovu navedenih ustavnih ovlaštenja Federacija Bosne i Hercegovine je donijela Zakon o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine kojim se uređuje pripadnost javnih prihoda koji su ustanovljeni zakonima na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine. Ovim zakonom pripadnost svih javnih prihoda je podijeljena između Federacije Bosne i Hercegovine, kantona i jedinica lokalne samouprave (član 6. Zakona). Članom 13. Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine je propisano da jedinicama lokalne samouprave između ostalog pripadaju prihodi od korištenja i uređenja zemljišta, kao i naknade i takse u skladu sa propisima jedinica lokalne samouprave. Prema Zakonu o principima lokalne samouprave jedinicama lokalne samouprave pripadaju lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje općinsko/gradsko vijeće u skladu sa zakonom.

Dakle, u skladu sa odredbama Zakona o principima lokalne samouprave i Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine, donosilac osporenog akta je nadležan da donese propis kojim se uređuje režim naplaćivanja naknada i taksi na području Općine Posušje. Međutim, to mu ne daje za pravo da postupa na način da propisuje takse i druge vrste naknada bez ikakvih ograničenja, posebno u situacijama kada su posebnim zakonima i propisima, propisane naknade, kao što je to slučaj kod privrednih subjekata koji se bave snabdijevanjem i prijenosom električne energije, odnosno kada se radi o kompanijama koje su od posebnog društvenog interesa. Tome u prilog ide i odredba člana 37. stav 1. tačka a) alineja 1. i 2. Zakona o principima lokalne samouprave u kojem je propisano da jedinicama lokalne samouprave pripadaju vlastiti prihodi i to porezi za koje jedinice lokalne samouprave samostalno određuju stopu u skladu sa zakonom i lokalne takse i naknade čije iznose utvrđuje vijeće u

skladu sa zakonom. Dakle, propisivanje vrste i visine taksi i naknada od strane jedinica lokalne samouprave, mora biti u skladu sa zakonom koji je donesen na državnom ili federalnom nivou. Zakonom je potrebno utvrditi parametre za utvrđivanje iznosa takse i ovlastiti jedinice lokalne samouprave da na osnovu tih parametara utvrđuju visinu takse, odnosno uvedu porez ili neku drugu vrstu naknade na nivou jedinice lokalne samouprave. U svakom slučaju to ne može biti porez, taksa ili naknada za korištenje sredstava za rad i to posebno onih sredstava putem kojim se obezbjeđuju elementarni uslovi za normalan život građana. Upravo je to slučaj kada su u pitanju privredni subjekti koji obavljaju djelatnost od javnog interesa i značaja bez kojih normalan život ne može funkcionisati, a to su djelatnosti iz oblasti snabdijevanja energijom (električna energija, plin, voda, grijanje i sl.), telekomunikacije, kablovska televizija i bežični internet, te PTT usluge, sa podzemnim i nadzemnim instalacijama iz ovih oblasti.

Visina naknade u osporenim odredbama Odluke je propisana bez vidljivog objektivnog početnog kriterija. Ustavni sud Federacije posebno ističe da komunalna naknada propisana osporenim odredbama Odluke ima karakter poreza na sredstva za rad i u domenu je fiskalne politike, a u ovom slučaju i elektroenergetske politike za koju je isključivo nadležna Federacija Bosne i Hercegovine. Upravo slijedom naprijed izloženog, u ovom segmentu, jedinice lokalne samouprave morale bi da povelu računa o navedenom i da uspostave sistem naplate naknada i taksi koji neće biti proizvoljan i bez ikakvih ograničenja, niti će se pretvoriti u "parafiskalni" porezni namet, nego će voditi računa prvenstveno o jednakosti pred zakonom svih koji na njihovom području obavljaju djelatnost, a imajući u vidu nadležnosti jedinica lokalne samouprave.

Na osnovu svega iznesenog, odlučeno je kao u izreci ove presude.

Ovu presudu Ustavni sud Federacije je donio u sastavu: Aleksandra Martinović, predsjednica Suda, dr.sc. Kata Senjak, Vesna Budimir, Mirjana Čučković, Mirko Milićević, prof. dr. Edin Muminović, Branimir Orašanić, Ajša Softić i mr. sc. Alen Taletović, sudije Suda.

Broj U-28/23
18. januara 2024. godine
Sarajevo

Predsjednica
Ustavnog suda Federacije
Bosne i Hercegovine
Aleksandra Martinović, s. r.

254

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o zahtjevu Premijera Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti članka 3. stavak 1. točka 12. i članka 21. Tarifa br. 13. Odluke o komunalnim pristojbama i tarifi komunalnih pristojbi (prečišćeni tekst), na temelju članka IV.C.3.10.(2) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici bez javne rasprave održanoj dana 18.1.2024. godine, donio je

PRESUDU

Utvrđuje se da odredbe članka 3. stavak 1. točka 12. i članka 21. Tarifa br. 13. Odluke o komunalnim pristojbama i tarifi komunalnih pristojbi (prečišćeni tekst) ("Službene novine Općine Cazin", broj 1/15 i "Službene novine Grada Cazin", br. 10/20 i 9/22), nisu u suglasnosti sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine.

Presudu objaviti u "Službenim novinama Federacije BiH" i "Službenim novinama Grada Cazin".

Obrazloženje

1. Podnositelj zahtjeva i predmet zahtjeva

Premijer Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: podnositelj zahtjeva) koristeći ovlasti iz članka IV.C.3.10.(2) d)

Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, podneskom broj: 01-02-161-10/23 od 14.8.2023. godine podnio je Ustavnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud Federacije) zahtjev za utvrđivanje ustavnosti odredaba članka 3. stavak 1. točka 12. i članka 21. Tarifa br. 13. Odluke o komunalnim pristojbama i tarifi komunalnih pristojbi (prečišćeni tekst) (u daljnjem tekstu: osporene odredbe Odluke), koju je donijelo Općinsko vijeće Općine Cazin, sada Gradsko vijeće Grada Cazin (u daljnjem tekstu: donositelj osporene Odluke).

2. Stranke u postupku

Na temelju članka 39. stavak 1. Zakona o postupku pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 6/95 i 37/03), stranke u ovom ustavnosudbenom postupku su: podnositelj zahtjeva i donositelj osporene Odluke.

3. Bitni navodi zahtjeva

Podnositelj zahtjeva navodi da su Odlukom o komunalnim pristojbama i tarifi komunalnih pristojbi (prečišćeni tekst) (u daljnjem tekstu: Odluka) propisane komunalne pristojbe, njihova visina i način plaćanja na području Općine Cazin, sada Grada Cazina. Smatra da osporene odredbe Odluke kojima se utvrđuje obveza plaćanja komunalne pristojbe za korištenje uređaja pomoću kojih se vrši prijenos električne energije nisu u skladne s odredbom članka II.A.2.(1) c) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine koje propisuju da sve osobe na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine uživaju pravo na jednakost pred zakonom.

Naime, prema njegovom mišljenju, primjena osporenih odredbi Odluke u jedinici lokalne samouprave dovodi do različitog postupanja prema gospodarskim subjektima, odnosno izdvaja pojedine gospodarske subjekte i za njih utvrđuje visinu komunalne pristojbe. Osporenim odredbama Odluke izdvaja se isključivo vlasnik uređaja kojima se vrši prijenos električne energije, čime se ista dovode u nepovoljniji položaj u odnosu na ostale pravne osobe koje vrše određene djelatnosti, na koji način je prema njegovom mišljenju povrijeđeno pravo na jednakost pred zakonom kao jedno od temeljnih načela Ustava Federacije Bosne i Hercegovine. Odlukom se različito regulira pitanje komunalne pristojbe u odnosu na djelatnost koju obavlja pravna osoba, odnosno izdvaja se vlasnik uređaja za prijenos električne energije, što je suštinski diskriminatorno postupanje prema određenoj grupi gospodarskih subjekata, u konkretnom slučaju onih subjekata koji se bave djelatnošću prijenosa električne energije i djelatnošću distribucije električne energije. Također smatra da osporenim odredbama Odluke uopće nisu propisani kriteriji za utvrđivanje iznosa u pojedinoj tarifi, nego je Odlukom potpuno proizvoljno i bez ikakvih obrazloženja donositelj osporene Odluke odredio različite tarife za različite djelatnosti.

Mišljenja je da bi svi subjekti koji obavljaju neku gospodarsku djelatnost u jednoj zoni, trebalo da plaćaju istu naknadu prema objektivno određenim kriterijima, te da je nužno radi zaštite jednakosti svih gospodarskih subjekata brisati vrstu djelatnosti koju pravna ili fizička osoba obavlja kao kriterij na temelju koga se određuje visina komunalne pristojbe. Posljedica provođenja Odluke je diskriminatorno postupanje prema gospodarskim subjektima koji se bave djelatnošću prijenosa električne energije i djelatnošću distribucije električne energije, a koje djelatnosti obavljaju gospodarski subjekti u državnom vlasništvu i koje djelatnosti su od strateškog državnog interesa. Ovi gospodarski subjekti izgradnjom objekata za prijenos, distribuciju i snabdijevanje električnom energijom doprinose razvoju i unaprjeđenju komunalnih usluga na području općine, te su u obvezi da stalno poboljšavaju svoje usluge i šire distributivnu mrežu, a onda zbog te iste obveze moraju i da plaćaju veću komunalnu pristojbu. Poređenja radi, daje primjere da ni općine Jajce i Sanski Most kao ni općine na teritoriji entiteta Republika